

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.2.2010
COM(2010)30 final

2010/0016 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Protocolului privind managementul integrat al zonelor costiere la Convenția privind protejarea mediului marin și a zonei de coastă a Mării Mediterane

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Convenția privind protejarea mediului marin și a zonei de coastă a Mării Mediterane, cunoscută și sub numele de „Convenția de la Barcelona”, a fost semnată inițial la Barcelona la 16 februarie 1976 și modificată la 10 iunie 1995. Convenția a intrat în vigoare la 9 iulie 2004. Uniunea Europeană este parte contractantă la Convenție, alături de toate statele membre ale UE cu ieșire la Marea Mediterană. În temeiul articolului 4 alineatul (3) din Convenția modificată, părțile au obligația specifică de a promova un management integrat al zonelor costiere, ținând seama de protecția zonelor de interes ecologic și peisagistic, precum și de utilizarea rațională a resurselor naturale.

2. În UE, principalul instrument de promovare a managementului integrat al zonelor costiere este Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului privind punerea în aplicare a gestionării integrate a zonelor de coastă din Europa (2002/413/CE, JO L 148, 6.6.2002). În capitolul V din această recomandare se subliniază importanța cooperării dintre statele cu ieșire la aceeași mare în vederea unei mai bune coordonări și a unei mai bune abordări a problemelor costiere transfrontaliere. Uniunea Europeană promovează managementul integrat la scară mai largă prin intermediul instrumentelor orizontale, inclusiv în domeniul protecției mediului, și prin dezvoltarea unei baze științifice solide pentru acesta, cu ajutorul programelor sale de cercetare. Aceste activități contribuie așadar și la managementul integrat al zonelor costiere, care reprezintă o componentă a politicii maritime integrate a UE.

3. Negocierile pentru un protocol privind managementul integrat al zonelor costiere ale Mării Mediterane (denumit în continuare „protocolul ICZM”) s-au desfășurat în contextul Convenției de la Barcelona începând din 2006, iar protocolul rezultat a fost adoptat la Madrid la 21 ianuarie 2008, în cadrul Conferinței Plenipotențiarilor. Protocolul ICZM a fost aprobat în numele Comunității Europene, sub rezerva încheierii la o dată ulterioară, prin Decizia Consiliului din 4 decembrie 2008 (2009/89/CE, JO L 34, 4.2.2009). Toate statele membre ale UE care sunt părți la Convenția de la Barcelona au semnat protocolul, cu excepția Ciprului. Părțile sunt îndemnate acum să ratifice protocolul, astfel încât acesta să intre în vigoare cât mai curând posibil. Procesele de ratificare și de aderare sunt în curs.

4. Zonele costiere ale Mării Mediterane continuă să fie supuse unor presiuni puternice asupra mediului și unei degradări accentuate a resurselor costiere. În zona mediteraneeană, extinderea urbană este intensă, ceea ce presupune pierderea treptată a zonelor naturale și a biodiversității, precum și intensificarea concurenței pentru resursele de apă. Problemele de eroziune costieră și de inundare a litoralurilor joase sunt exacerbate de invazia urbană în zonele din apropierea țărmului și în zonele inundabile¹. Printre factorii care vor agrava probabil presiunile se numără creșterea proiectată a populației concentrate în zonele urbane de coastă, dublarea (aproape) a fluxurilor turistice și o dezvoltare și mai mare a transporturilor. Aproape 50 % din litoral ar putea deveni zonă construită până în 2025, ceea ce reprezintă o creștere față de 40 % în 2000². Mai mult, bazinul Mării Mediterane este una dintre cele mai vulnerabile zone la impactul schimbărilor climatice³. Protocolul oferă un cadru pentru

¹ *The changing faces of Europe's coastal areas* („Evoluția zonelor litorale europene”), EEA, 2006.

² *A Sustainable Future for the Mediterranean – The Blue Plan's Environment and Development Outlook* („Un viitor durabil pentru Marea Mediterană - Perspectivele Planului albastru pentru mediul înconjurător și dezvoltare”), Planul albastru UNEP/MAP, iulie 2006.

³ Cartea albă a Comisiei intitulată „Adaptarea la schimbările climatice: către un cadru de acțiune la nivel european”, COM(2009) 147 final, 1.4.2009.

stimularea unei abordări mai concertate și integrate, necesară în vederea soluționării într-un mod mai eficace a acestor probleme și a realizării unei dezvoltări mai durabile a zonelor costiere ale Mării Mediterane.

5. Protocolul acoperă o gamă largă de dispoziții, care vor trebui implementate la diferite niveluri administrative, ținându-se seama de principiile subsidiarității și proporționalității. Deși este adecvat ca Uniunea Europeană să acționeze pentru a sprijini managementul integrat al zonelor costiere ținând seama, *inter alia*, de caracterul transfrontalier al majorității problemelor de mediu, statele membre și autoritățile competente de resort ale acestora vor fi responsabile cu elaborarea și implementarea anumitor măsuri detaliate prevăzute de protocol cu privire la teritoriul costier, cum ar fi stabilirea de zone în care nu sunt autorizate construcțiile.

Având în vedere cele de mai sus, este oportună încheierea de către Uniunea Europeană a Protocolului privind managementul integrat al zonelor costiere ale Mării Mediterane.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Protocolului privind managementul integrat al zonelor costiere la Convenția privind protejarea mediului marin și a zonei de coastă a Mării Mediterane

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 192 alineatul (1) coroborat cu articolul 218 alineatul (6) litera (a),

având în vedere propunerea Comisiei Europene⁴,

având în vedere avizul Parlamentului European⁵,

întrucât:

- (1) Convenția privind protejarea Mării Mediterane împotriva poluării, redenumită ulterior Convenția privind protejarea mediului marin și a zonei de coastă a Mării Mediterane (numită în continuare „Convenția de la Barcelona”) a fost încheiată în numele Comunității Europene prin Deciziile 77/585/CEE⁶ și 1999/802/CE⁷ ale Consiliului.
- (2) În temeiul articolului 4 alineatul (3) litera (e) din Convenția de la Barcelona, părțile contractante se obligă să promoveze managementul integrat al zonelor costiere, ținând seama de protecția zonelor de interes ecologic și peisagistic, precum și de utilizarea rațională a resurselor naturale.
- (3) Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2002 privind punerea în aplicare a managementului integrat al zonelor de coastă din Europa⁸, în special capitolul V, încurajează implementarea de către statele membre a unui management integrat al zonelor costiere în contextul convențiilor în vigoare cu țările învecinate, inclusiv cu țările care nu sunt membre ale UE, cu ieșire la aceeași mare regională.
- (4) Uniunea Europeană promovează managementul integrat la scară mai largă prin intermediul instrumentelor orizontale, inclusiv în domeniul protecției mediului, și prin dezvoltarea unei baze științifice solide pentru acesta, cu ajutorul programelor sale de

⁴ JO C , , p. .

⁵ JO C , , p. .

⁶ JO L 240, 19.9.1977, p. 1.

⁷ JO L 322, 14.12.1999, p. 32.

⁸ JO L 148, 6.6.2002, p. 24.

cercetare. Aceste activități contribuie, prin urmare, la un management integrat al zonelor costiere.

- (5) Managementul integrat al zonelor costiere este una dintre componentele politicii maritime integrate a UE, aprobată de Consiliul European care a avut loc la Lisabona la 13 și 14 decembrie 2007 și, de asemenea, detaliată în Comunicarea Comisiei intitulată „Spre o politică maritimă integrată pentru o mai bună guvernare în Marea Mediterană”⁹ și salută ulterior de Consiliul Afaceri Generale în concluziile sale privind politica maritimă integrată din 16 noiembrie 2009.
- (6) Prin Decizia din 4 decembrie 2008 a Consiliului¹⁰ s-a semnat, în numele Comunității Europene, Protocolul privind managementul integrat al zonelor costiere ale Mării Mediterane (denumit în continuare „protocolul ICZM”) la Convenția de la Barcelona, sub rezerva încheierii sale la o dată ulterioară.
- (7) Zonele costiere ale Mării Mediterane continuă să fie supuse unor presiuni puternice asupra mediului și unei degradări accentuate a resurselor costiere. Protocolul ICZM oferă un cadru care favorizează adoptarea unei abordări mai concertate și mai integrate, atrăgând atât actorii publici, cât și pe cei privați, inclusiv societatea civilă și agenții economici. O asemenea abordare globală, pe baza celor mai bune observații și cunoștințe științifice disponibile, este necesară pentru a putea face față problemelor cu o mai mare eficacitate și pentru a realiza o dezvoltare mai durabilă a zonelor costiere ale Mării Mediterane.
- (8) Protocolul ICZM acoperă o gamă largă de dispoziții, care vor trebui implementate la diferite niveluri administrative, ținându-se seama de principiile subsidiarității și proporționalității. Deși este adecvat ca Uniunea Europeană să acționeze pentru a sprijini managementul integrat al zonelor costiere ținând seama, *inter alia*, de caracterul transfrontalier al majorității problemelor de mediu, statele membre și autoritățile competente de resort ale acestora vor fi responsabile cu elaborarea anumitor măsuri detaliate prevăzute de protocolul ICZM, cum ar fi stabilirea de zone în care nu sunt autorizate construcțiile, și cu implementarea acestora pe teritoriul costier.
- (9) Protocolul ICZM trebuie încheiat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Se încheie Protocolul privind managementul integrat al zonelor costiere la Convenția privind protejarea mediului marin și a zonei de coastă a Mării Mediterane.

Textul protocolului se anexează la prezenta decizie.

⁹ COM(2009) 466 final, 11.9.2009.

¹⁰ JO L 34, 4.2.2009, p. 17.

Articolul 2

Președintele Consiliului desemnează persoana împuternicită să depună în numele Uniunii Europene, pe lângă Guvernul Spaniei, care îndeplinește funcția de depozitar, instrumentul de aprobare prevăzut la articolul 37 din protocol, pentru a exprima consimțământul Uniunii Europene de a-și asuma obligații în temeiul protocolului.

Articolul 3

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării sale și se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Data intrării în vigoare a protocolului se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu
Președintele*

PROTOCOL

privind managementul integrat al zonelor costiere ale Mării Mediterane

PĂRȚILE CONTRACTANTE LA PREZENTUL PROTOCOL,

FIIND PĂRȚI la Convenția privind protecția mediului marin și a litoralului Mării Mediterane, adoptată la Barcelona la 16 februarie 1976 și modificată la 10 iunie 1995,

DORIND să pună în aplicare obligațiile prevăzute la articolul 4 alineatul (3) litera (e) și alineatul (5) din respectiva convenție,

AVÂND ÎN VEDERE faptul că zonele costiere ale Mării Mediterane constituie patrimoniul comun natural și cultural al popoarelor mediteraneene, care ar trebui conservat și utilizat în mod rațional în interesul generațiilor prezente și viitoare,

PREOCUPATE de creșterea presiunii antropice asupra zonelor costiere ale Mării Mediterane care le amenință fragilitatea și dorind să stopeze și să inverseze procesul de degradare a zonei costiere, precum și să reducă în mod semnificativ pierderea biodiversității ecosistemelor costiere,

ÎNGRIJORATE de riscurile cu care se confruntă zonele costiere ca urmare a schimbărilor climatice care pot conduce, inter alia, la creșterea nivelului mării și conștienta de necesitatea adoptării unor măsuri durabile pentru a reduce impactul negativ al fenomenelor naturale,

CONVINSE că zonele costiere constituie o resursă ecologică, economică și socială de neînlocuit și, prin urmare, planificarea și managementul acestora în perspectiva conservării și a dezvoltării lor durabile necesită o abordare specifică și integrată la nivelul întregului bazin mediteranean și al statelor costiere, ținând seama de diversitatea lor și, în special, de nevoile specifice ale insulelor în ceea ce privește caracteristicile geomorfologice,

LUÂND ÎN CONSIDERARE Convenția Organizației Națiunilor Unite asupra dreptului mării, încheiată la Montego Bay la 10 decembrie 1982, Convenția asupra zonelor umede de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice, încheiată la Ramsar la 2 februarie 1971, și Convenția privind biodiversitatea biologică, încheiată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992, la care sunt părți numeroase state costiere ale Mării Mediterane, precum și Comunitatea Europeană,

DORIND în special să acționeze în strânsă cooperare în vederea elaborării unor planuri adecvate și integrate de management al zonelor costiere, în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) litera (e) al Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice, încheiată la New York la 9 mai 1992,

PROFITÂND de experiența acumulată în ceea ce privește managementul integrat al zonelor costiere și de activitățile întreprinse de diverse organizații, inclusiv de instituțiile europene,

PE BAZA recomandărilor și a activităților Comisiei mediteraneene pentru dezvoltare durabilă și a recomandărilor formulate în cadrul întâlnirilor părților contractante organizate în 1997 în Tunis, în 2001 în Monaco, în 2003 în Catania și în 2005 în Portoroz, precum și pe baza Strategiei mediteraneene de dezvoltare durabilă adoptată la Portoroz în 2005,

DECISE să consolideze, la nivel mediteranean, eforturile depuse de statele costiere de a asigura managementul integrat al zonelor costiere,

HOTĂRÂTE să stimuleze inițiativele naționale, regionale și locale printr-o acțiune coordonată de impulsionare, cooperare și parteneriat cu diverșii actori interesați, în vederea promovării unei guvernante eficiente pentru un management integrat al zonelor costiere,

DORIND să asigure, în ceea ce privește managementul integrat al zonelor costiere, o aplicare coerentă a Convenției și a protocoalelor la aceasta,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

PARTEA I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obligații generale

În conformitate cu Convenția privind protejarea mediului marin și a zonei de coastă a Mării Mediterane și cu protocoalele la aceasta, părțile stabilesc un cadru comun de management integrat al zonelor costiere mediteraneene și adoptă măsurile necesare pentru a consolida cooperarea regională în acest sens.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului protocol:

- (a) „părți” înseamnă părțile contractante la prezentul protocol;
- (b) „Convenție” înseamnă Convenția privind protejarea mediului marin și a zonei de coastă a Mării Mediterane, adoptată la Barcelona la 16 februarie 1976, astfel cum a fost modificată la 10 iunie 1995;
- (c) „Organizație” înseamnă organismul menționat la articolul 17 din Convenție;
- (d) „Centru” înseamnă Centrul regional de activități pentru programul de acțiuni prioritare;
- (e) „zonă costieră” înseamnă spațiul geomorfologic situat de o parte și de alta a malului mării, unde interacțiunea dintre mare și uscat se manifestă sub forma unor sisteme ecologice și de resurse complexe, formate din componente biotice și abiotice care coexistă și interacționează cu comunitățile umane și cu activitățile socioeconomice pertinente;
- (f) „management integrat al zonei costiere” înseamnă un proces dinamic de gospodărire și utilizare durabilă a zonelor costiere, ținând totodată seama de fragilitatea ecosistemelor și a peisajelor costiere, de diversitatea activităților și a utilizărilor, de interacțiunea acestora, de orientarea maritimă a unora dintre activități și utilizări și de impactul acestora atât asupra părții de mare, cât și asupra celei de uscat.

Articolul 3

Acoperire geografică

1. Zona în care se aplică prezentul protocol este zona Mării Mediterane, astfel cum este definită la articolul 1 din Convenție. Totodată, zona este delimitată de:

(a) limita către mare a zonei costiere, care este limita exterioară a apelor teritoriale ale părților; și

(b) limita către țărm a zonei costiere, care este limita unităților de coastă competente, astfel cum au fost stabilite de către părți.

2. În cazul în care, în limita suveranității sale, o parte fixează limite diferite de cele prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol, aceasta prezintă depozitarului, în momentul depunerii instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare la prezentul protocol sau la orice dată ulterioară, o declarație conform căreia:

(a) limita către mare este mai aproape de țărm decât limita externă a apelor teritoriale;

(b) limita către țărm este diferită, fie în plus, fie în minus, decât limitele teritoriale ale unităților de coastă menționate anterior, pentru a aplica, inter alia, abordarea ecosistemică și criteriile economice și sociale și pentru a ține seama de nevoile specifice ale insulelor în ceea ce privește caracteristicile geomorfologice, precum și de efectele negative ale schimbărilor climatice.

3. Fiecare parte adoptă sau favorizează adoptarea unor măsuri adecvate, la nivelul instituțional adecvat, în vederea informării populațiilor și actorilor implicați din sfera geografică de aplicare a prezentului protocol.

Articolul 4

Rezervarea drepturilor

1. Nicio dispoziție din prezentul protocol sau dintr-un alt act adoptat în baza prezentului protocol nu aduce atingere drepturilor, pretențiilor sau opiniilor juridice actuale sau viitoare ale oricărui stat cu privire la dreptul mării, în special la natura și întinderea zonelor marine, la delimitarea zonelor maritime între statele cu țărmuri opuse sau adiacente, la dreptul și modalitățile de trecere prin strâmtoarele utilizate pentru navigația internațională, la dreptul de trecere inofensivă prin apele teritoriale, precum și la natura și întinderea jurisdicției statului de coastă, a statului de pavilion și a statului de port.

2. Niciun act și nicio activitate care intervin în baza prezentului protocol nu constituie o justificare pentru a pretinde, susține sau contesta o revendicare de suveranitate sau de jurisdicție națională.

3. Dispozițiile prezentului protocol nu aduc atingere dispozițiilor mai stricte în materie de protecție și management al zonei costiere prevăzute de alte instrumente sau programe naționale sau internaționale existente sau viitoare.

4. Nicio dispoziție din prezentul protocol nu aduce atingere activităților și instalațiilor naționale de securitate și apărare; cu toate acestea, fiecare parte convine că aceste activități și instalații ar trebui întreprinse sau stabilite, în măsura posibilului și a rezonabilului, într-un mod compatibil cu prezentul protocol.

Articolul 5

Obiectivele managementului integrat al zonelor costiere

Obiectivele managementului integrat al zonelor costiere sunt:

- (a) să faciliteze, printr-o planificare rațională a activităților, dezvoltarea durabilă a zonelor costiere, garantând că mediul și peisajele sunt luate în considerare în armonie cu dezvoltarea economică, socială și culturală;
- (b) să conserve zonele costiere în interesul generațiilor prezente și viitoare;
- (c) să garanteze exploatarea durabilă a resurselor naturale, în special în ceea ce privește utilizarea apei;
- (d) să garanteze păstrarea integrității ecosistemelor, a peisajelor și a geomorfologiei costiere;
- (e) să prevină și/sau să reducă efectele riscurilor naturale, în special pe cele ale schimbărilor climatice, care pot fi cauzate de acțiuni ale naturii sau ale omului;
- (f) să asigure coerența între inițiativele publice și cele private, precum și între toate deciziile luate de autoritățile publice la nivel național, regional și local care afectează utilizarea zonei costiere.

Articolul 6

Principii generale ale managementului integrat al zonelor costiere

Atunci când pun în aplicare prezentul protocol, părțile sunt ghidate de următoarele principii ale managementului integrat al zonelor costiere:

- (a) Se ține seama în mod special de bogăția biologică și de dinamica și funcționarea naturală a zonei tidale, precum și de complementaritatea și interdependența părții de mare și a celei de uscat care formează o entitate unică.
- (b) Toate elementele referitoare la sistemele hidrologice, geomorfologice, climatice, ecologice, socioeconomice și culturale se iau în considerare, în mod integrat, pentru a nu se depăși capacitatea de încărcare a zonei costiere și pentru a preveni efectele negative ale dezastrelor naturale și ale dezvoltării.
- (c) În amenajarea și managementul zonelor costiere se aplică abordarea ecosistemică, pentru a se asigura dezvoltarea durabilă a acestora.
- (d) Se asigură o guvernare corespunzătoare, care să permită participarea adecvată și oportună la un proces decizional transparent a populațiilor locale și a părților din societatea civilă interesate de zonele costiere.
- (e) Este necesară o coordonare instituțională și intersectorială organizată a diverselor servicii administrative și autorități regionale și locale competente în materie de zone costiere.

(f) Este necesară elaborarea unor strategii, planuri și programe de utilizare a solurilor care să cuprindă dezvoltarea urbană și activitățile socioeconomice, precum și alte politici sectoriale pertinente.

(g) Se ia în considerare multitudinea și diversitatea activităților din zonele costiere și, atunci când este nevoie, se acordă prioritate serviciilor publice și activităților care necesită, în termeni de utilizare și amplasare, imediata apropiere a mării.

(h) Repartizarea activităților de-a lungul întregii zone costiere trebuie să fie echilibrată, evitându-se eventualele aglomerări și extinderi urbane inutile.

(i) Efectuarea unor evaluări preliminare ale riscurilor asociate diverselor infrastructuri și activități umane, cu scopul de a preveni și reduce impactul negativ al acestora asupra zonelor costiere.

(j) Trebuie prevenite orice daune asupra mediului și, în cazul în care acestea survin, trebuie asigurată o restaurare adecvată.

Articolul 7

Coordonare

1. În scopul managementului integrat al zonelor costiere, părțile:

(a) asigură o coordonare instituțională, dacă este cazul prin intermediul unor organisme sau mecanisme adecvate, pentru a evita abordările sectoriale și pentru a le încuraja pe cele globale;

(b) organizează o coordonare adecvată a diverselor autorități competente atât în partea de mare, cât și în cea de uscat a zonelor costiere, în cadrul diferitelor servicii administrative, la nivel național, regional și local;

(c) organizează o coordonare strânsă între autoritățile naționale și organismele regionale și locale în ceea ce privește strategiile, planurile și programele privind zonele costiere, precum și în ceea ce privește diversele autorizări ale unor activități care ar putea fi decise prin intermediul unor organisme consultative comune sau proceduri decizionale comune.

2. Autoritățile naționale, regionale și locale competente în zonele costiere colaborează, în măsura posibilului, pentru consolidarea coerenței și eficacității strategiilor, planurilor și programelor elaborate pentru zonele costiere.

PARTEA II

ELEMENTELE MANAGEMENTULUI INTEGRAT AL ZONELOR COSTIERE

Articolul 8

Protejarea și utilizarea durabilă a zonei costiere

1. În conformitate cu obiectivele și principiile stabilite la articolele 5 și 6 din prezentul protocol, părțile depun toate eforturile pentru a asigura utilizarea și managementul durabil al zonelor costiere, cu scopul de a conserva habitatele naturale, peisajele, resursele naturale și ecosistemele costiere, în conformitate cu instrumentele juridice internaționale și regionale.

2. În acest scop, părțile:

(a) stabilesc, în zonele costiere, de la linia cea mai avansată de înaintare a valurilor pe timp de iarnă, o bandă litorală în care este interzisă construcția; ținând seama, inter alia, de zonele afectate în mod direct și negativ de schimbările climatice și de riscurile naturale, această bandă nu poate avea mai puțin de 100 metri lățime, sub rezerva dispozițiilor literei (b) de mai jos; măsurile naționale mai stricte privind stabilirea acestei lățimi continuă să se aplice;

(b) pot adapta, respectând obiectivele și principiile prezentului protocol, dispozițiile menționate anterior:

1. pentru proiectele de interes public;

2. în zonele supuse unor constrângeri geografice speciale sau unor alte tipuri de constrângeri locale legate în special de densitatea populației sau de diverse nevoi sociale, în cazul în care locuințele individuale, urbanizarea sau dezvoltarea sunt reglementate de instrumente juridice naționale;

(c) notifică Organizației instrumentele juridice naționale care prevăd adaptările menționate anterior.

3. De asemenea, părțile se asigură că instrumentele juridice naționale cuprind criteriile privind utilizarea durabilă a zonei lor costiere. Ținând seama de condițiile locale specifice, astfel de criterii includ, *inter alia*, următoarele:

(a) identificarea și delimitarea spațiilor deschise din afara zonelor protejate în care dezvoltarea urbană și alte activități sunt restricționate sau, dacă este necesar, interzise;

(b) limitarea extinderii liniare a dezvoltării urbane și crearea unor noi infrastructuri de transport de-a lungul coastei;

(c) asigurarea integrării aspectelor ecologice în normele de gospodărire și utilizare a domeniului maritim public;

(d) asigurarea accesului liber al publicului la mare și de-a lungul țărmului;

(e) restricționarea sau, dacă este necesar, interzicerea circulației și a staționării vehiculelor terestre, precum și a circulației și a ancorării navelor maritime în spațiile naturale maritime sau terestre fragile, inclusiv pe plaje și dune.

Articolul 9

Activitățile economice

1. În conformitate cu obiectivele și principiile stabilite la articolele 5 și 6 din prezentul protocol și ținând seama de dispozițiile relevante ale Convenției de la Barcelona și ale protocoalelor la aceasta, părțile:

- (a) acordă o atenție deosebită activităților economice care necesită imediată apropiere a mării;
- (b) se asigură că, în diversele activități economice, exploatarea resurselor naturale este redusă la maximum și țin seama de nevoile generațiilor prezente și viitoare;
- (c) asigură respectarea gestionării integrate a resurselor de apă și a gestionării ecologice a deșeurilor;
- (d) se asigură că economia de coastă și cea maritimă se adaptează la natura fragilă a zonelor costiere și că resursele mării sunt protejate împotriva poluării;
- (e) stabilesc indicatori de dezvoltare a activităților economice, pentru a asigura utilizarea durabilă a zonelor costiere și pentru a reduce presiunile care depășesc capacitatea lor de încărcare;
- (f) promovează coduri de bune practici între autoritățile publice, agenții economici și organizațiile neguvernamentale.

2. În afară de aceasta, în ceea ce privește activitățile economice, părțile convin cu privire la următoarele:

(a) Agricultură și industrie

localizarea și desfășurarea activităților agricole și industriale garantează un nivel înalt de protecție a mediului, pentru a conserva ecosistemele și peisajele costiere și pentru a preveni poluarea mării, a apei, a aerului și a solului;

(b) Pescuit

- (i) proiectele de dezvoltare țin seama de necesitatea protejării zonelor de pescuit;
- (ii) practicile de pescuit sunt compatibile cu exploatarea durabilă a resurselor marine naturale;

(c) Acvacultură

- (i) proiectele de dezvoltare țin seama de necesitatea protejării zonelor de acvacultură și de cultură a moluștelor;
- (ii) acvacultura este reglementată prin controlarea utilizării factorilor productivi și prin tratarea deșeurilor;

(d) Turism, activități sportive și de recreere

(i) se încurajează un turism de coastă durabil, care să protejeze ecosistemele, resursele naturale, patrimoniul cultural și peisajele;

(ii) se promovează forme specifice de turism de coastă, inclusiv turismul cultural, agroturismul și ecoturismul, respectând totodată tradițiile populațiilor locale;

(iii) practicarea diverselor sporturi și activități de recreere, inclusiv pescuitul și colectarea de moluște în scopuri recreative, sunt reglementate și, dacă este necesar, interzise;

(e) Exploatarea resurselor naturale specifice

(i) excavarea și extracția mineralelor, inclusiv utilizarea apei de mare în instalațiile de desalinizare și la prelucrarea pietrei, fac obiectul unei autorizări prealabile;

(ii) extracția nisipului, inclusiv a nisipului de pe fundul mării, și a sedimentelor fluviale este reglementată sau chiar interzisă atunci când poate afecta în mod negativ echilibrul ecosistemelor costiere;

(iii) se monitorizează acviferele de coastă și zonele dinamice de contact sau de interfață între apa dulce și cea sărată care pot fi afectate în mod negativ de extragerea apelor subterane sau de deversările în mediul natural;

(f) Infrastructură, instalații de producere a energiei electrice, porturi și lucrări și structuri maritime

astfel de infrastructuri, instalații, lucrări și structuri fac obiectul unei autorizări, astfel încât impactul lor negativ asupra ecosistemelor, a peisajelor și a geomorfologiei costiere să fie redus la maximum sau, după caz, compensat prin măsuri cu caracter nefinanciar;

(g) Activități maritime

activitățile maritime se desfășoară în așa fel încât să asigure conservarea ecosistemelor costiere, în conformitate cu normele, standardele și procedurile prevăzute de convențiile internaționale relevante.

Articolul 10

Ecosisteme costiere specifice

Părțile adoptă măsuri pentru a proteja caracteristicile anumitor ecosisteme costiere specifice, după cum urmează:

1. Zone umede și estuare

Pe lângă crearea unor zone protejate și pentru a împiedica dispariția zonelor umede și a estuarelor, părțile:

(a) țin seama, în cadrul strategiilor, al planurilor și al programelor naționale privind zonele costiere și atunci când eliberează autorizații, de funcția ecologică, economică și socială a zonelor umede și a estuarelor;

(b) iau măsurile necesare pentru a reglementa sau, dacă este cazul, pentru a interzice desfășurarea activităților care pot avea efecte negative asupra zonelor umede și a estuarelor;

(c) procedează, în măsura posibilului, la restaurarea zonelor umede costiere degradate, pentru a reactiva rolul pozitiv al acestora în procesele ecologice costiere.

2. Habitate marine

Recunoscând necesitatea protejării zonelor marine care găzduiesc habitate și specii a căror conservare este de o mare valoare, indiferent de clasificarea lor drept zone protejate, părțile:

(a) adoptă măsuri pentru a asigura, prin dispoziții legislative, protejarea, conservarea, amenajarea și managementul zonelor marine și costiere, în special al zonelor care găzduiesc habitate și specii a căror conservare constituie o mare valoare;

(b) se angajează să promoveze cooperarea regională și internațională în scopul punerii în aplicare a unor programe comune de protecție a habitatelor marine.

3. Păduri și zone împădurite din zona costieră

Părțile adoptă măsuri destinate să conserve sau să dezvolte pădurile și zonele împădurite din zonele costiere localizate, în special, în afara zonelor special protejate.

4. Dune

Părțile se angajează să conserve și, dacă este posibil, să reabiliteze în mod durabil dunele și bancurile de nisip.

Articolul 11

Peisajele costiere

1. Recunoscând valoarea estetică, naturală și culturală a peisajelor costiere, indiferent de clasificarea lor drept zone protejate, părțile adoptă măsuri pentru a asigura protecția peisajelor costiere prin legislație, planificare și management.

2. Părțile se angajează să promoveze cooperarea regională și internațională în domeniul protecției peisajelor și, în special, în domeniul punerii în aplicare, după caz, a unor acțiuni comune referitoare la peisajele costiere transfrontaliere.

Articolul 12

Insule

Părțile se angajează să asigure o protecție specială a insulelor, inclusiv a insulelor mici, și, în acest scop:

(a) să promoveze activități ecologice în aceste zone și să ia măsuri speciale pentru a asigura participarea locuitorilor la protejarea ecosistemelor costiere pe baza tradițiilor și a cunoștințelor locale;

(b) să țină seama de caracteristicile specifice ale mediului insular și de necesitatea de a asigura interacțiunea insulelor în strategiile, planurile și programele naționale privind zonele costiere, precum și în cadrul instrumentelor de management, în special în ceea ce privește transportul, turismul, pescuitul, deșeurile și apa.

Articolul 13

Patrimoniul cultural

1. Părțile adoptă, individual sau împreună, toate măsurile adecvate în vederea conservării și protejării patrimoniului cultural, în special arheologic și istoric, al zonelor costiere, inclusiv patrimoniul cultural subacvatic, în conformitate cu instrumentele naționale și internaționale aplicabile.
2. Părțile se asigură că în special conservarea *in situ* a patrimoniului cultural al zonelor costiere este considerată prima opțiune înainte de orice altă intervenție asupra acestui patrimoniu.
3. Părțile se asigură în special că elementele patrimoniului cultural subacvatic al zonelor costiere scoase din mediul marin sunt conservate și gestionate într-un mod care să le asigure conservarea pe termen lung și că nu sunt tranzacționate, vândute, cumpărate sau oferite la schimb ca bunuri comerciale.

Articolul 14

Participare

1. Pentru a garanta o guvernare eficientă pe tot parcursul procesului de management integrat al zonelor costiere, părțile iau toate măsurile necesare pentru a asigura implicarea corespunzătoare în etapele formulării și implementării strategiilor, a planurilor și a programelor privind zonele costiere și marine, precum și în cea a eliberării diverselor autorizații, a diverselor părți interesate, inclusiv:

- a comunităților teritoriale și a entităților publice vizate;
- a agenților economici;
- a organizațiilor neguvernamentale;
- a actorilor sociali;
- a publicului vizat.

Această participare implică, inter alia, organisme consultative, anchete sau audieri publice și se poate extinde la parteneriate.

2. Pentru a asigura o astfel de participare, părțile furnizează informații în timp util, în mod adecvat și eficient.

3. Fiecare parte interesată care contestă decizii, acte sau omisiuni dispune de proceduri de mediere sau conciliere, precum și de un drept de recurs pe cale administrativă sau judiciară, sub rezerva dispozițiilor privind participarea stabilite de părți în ceea ce privește planurile, programele sau proiectele referitoare la zona costieră.

Articolul 15

Sensibilizare, formare, educație și cercetare

1. Părțile se angajează să întreprindă, la nivel național, regional sau local, activități de sensibilizare cu privire la managementul integrat al zonelor costiere și să desfășoare programe educaționale și activități de formare și educare a publicului în acest domeniu.

2. Părțile organizează, în mod direct, multilateral sau bilateral, ori cu sprijinul Organizației, Centrului sau organizațiilor internaționale vizate, programe educaționale și activități de formare și educare a publicului în ceea ce privește managementul integrat al zonelor costiere, cu scopul de a asigura dezvoltarea durabilă a acestora.

3. Părțile procedează la activități de cercetare științifică interdisciplinară cu privire la managementul integrat al zonelor costiere și la interacțiunea dintre activități și impactul acestora asupra zonelor costiere. În acest scop, părțile ar trebui să înființeze sau să sprijine centre de cercetare specializate. Obiectivul unei astfel de cercetări este, în special, dobândirea de noi cunoștințe cu privire la managementul integrat al zonelor costiere, informarea publicului și facilitarea procesului decizional la nivel public și privat.

PARTEA III

INSTRUMENTE PENTRU MANAGEMENTUL INTEGRAT AL ZONELOR COSTIERE

Articolul 16

Mecanisme de monitorizare și observare, rețele

1. Părțile utilizează și consolidează actualele mecanisme adecvate de monitorizare și observare sau, dacă este cazul, creează altele noi. De asemenea, ele pregătesc și actualizează în permanență inventare naționale ale zonelor costiere, care trebuie să cuprindă, în măsura posibilului, informații cu privire la resurse și activități, precum și la instituțiile, legislația și planurile care pot influența zonele costiere.
2. Pentru a promova schimburile de experiențe, date și bune practici științifice, părțile participă, la niveluri administrative și științifice adecvate, la o rețea de zone costiere mediteraneene, în cooperare cu Organizația.
3. În vederea facilitării unei observări regulate a stării și a evoluției zonelor costiere, părțile convin asupra unui proces și a unui formular de referință pentru colectarea datelor necesare inventarelor naționale.
4. Părțile iau toate măsurile necesare pentru a asigura accesul publicului la informațiile obținute prin intermediul mecanismelor de observare și al rețelelor.

Articolul 17

Strategia mediteraneană de management integrat al zonelor costiere

Părțile se angajează să coopereze în vederea promovării unei dezvoltări durabile și a unui management integrat al zonelor costiere, ținând seama de Strategia mediteraneană de dezvoltare durabilă și, după caz, completând-o. În acest scop, părțile definesc, cu sprijinul Centrului, un cadru regional comun pentru managementul integrat al zonelor costiere mediteraneene, care să fie implementat prin planuri de acțiune regionale adecvate și prin alte instrumente operaționale, precum și prin strategii naționale proprii.

Articolul 18

Strategii, planuri și programe naționale pentru zonele costiere

1. Fiecare parte consolidează sau elaborează o strategie națională de management integrat al zonelor costiere, precum și planuri și programe de implementare pentru zonele de coastă conforme cu cadrul regional comun și în conformitate cu obiectivele și principiile de management integrat ale prezentului protocol, și informează Organizația cu privire la mecanismul de coordonare adoptat pentru această strategie.

2. Strategia națională, bazată pe o analiză a situației curente, prevede obiective, stabilește priorități bine justificate, identifică ecosistemele costiere care au nevoie de management, precum și toți participanții și procesele relevante, enumeră măsurile care trebuie adoptate și costurile acestora, precum și instrumentele instituționale și mijloacele juridice și financiare disponibile, și stabilește un calendar de implementare.

3. Planurile și programele pentru zonele costiere, care pot fi independente sau integrate în alte planuri și programe, precizează orientările strategiei naționale și procedează la implementarea acestora la un nivel teritorial adecvat, stabilind, *inter alia* și după caz, capacitățile de încărcare și condițiile de alocare și utilizare a părților de mare și de uscat ale zonelor costiere.

4. Părțile stabilesc indicatori adecvați pentru a evalua eficacitatea strategiilor, a planurilor și a programelor de management integrat al zonei costiere, precum și progresele realizate în punerea în aplicare a protocolului.

Articolul 19

Evaluarea de mediu

1. Ținând seama de fragilitatea zonelor costiere, părțile se asigură că procesul și studiile conexe de evaluare a impactului asupra mediului al proiectelor publice și private care pot avea efecte semnificative asupra zonelor costiere și, în special, asupra ecosistemelor din aceste zone iau în considerare sensibilitatea specifică a mediului și interdependența dintre părțile de mare și de uscat ale zonei costiere.

2. După aceleași criterii, părțile stabilesc, după caz, o evaluare de mediu strategică a planurilor și a programelor care afectează zona costieră.

3. Evaluările de mediu trebuie să ia în considerare impactul cumulativ asupra zonelor costiere, acordând atenția cuvenită, *inter alia*, capacităților lor de încărcare.

Articolul 20

Politica funciară

1. Pentru a promova managementul integrat al zonelor costiere, pentru a reduce presiunile economice, pentru a conserva zonele deschise și pentru a permite accesul publicului la mare și de-a lungul țărmului, părțile adoptă instrumente și măsuri adecvate în materie de politică funciară, inclusiv la nivelul procesului de planificare.

2. În acest scop și pentru a asigura un management durabil al domeniului public și privat din zonele costiere, părțile pot adopta, *inter alia*, mecanisme de cumpărare, cesionare, donare sau transferare a terenurilor către domeniul public și pot institui servituți asupra proprietăților.

Articolul 21

Instrumente economice, financiare și fiscale

Pentru a implementa strategiile naționale, planurile și programele privind zonele costiere, părțile pot lua măsuri adecvate de adoptare a unor instrumente economice, financiare și/sau fiscale relevante, destinate să sprijine inițiativele locale, regionale și naționale de management integrat al zonelor costiere.

PARTEA IV

RISCURI CARE AFECTEAZĂ ZONA COSTIERĂ

Articolul 22

Riscuri naturale

În cadrul strategiilor naționale de management integrat al zonelor costiere, părțile elaborează politici de prevenire a dezastrelor naturale. În acest scop, efectuează evaluări ale vulnerabilității și riscurilor pentru zonele costiere și adoptă măsuri de prevenire, atenuare și adaptare pentru a combate efectele dezastrelor naturale, în special pe cele ale schimbărilor climatice.

Articolul 23

Eroziunea costieră

1. În conformitate cu obiectivele și principiile prevăzute la articolele 5 și 6 din prezentul protocol, părțile se angajează, în scopul prevenirii și atenuării mai eficiente a impactului negativ al eroziunii costiere, să adopte măsurile necesare pentru a menține sau refacă capacitatea naturală a litoralului de a se adapta la schimbări, inclusiv la cele cauzate de creșterea nivelului mării.
2. Atunci când plănuiesc să întreprindă noi activități și lucrări în zona costieră, inclusiv structuri maritime și lucrări de apărare de coastă, părțile țin seama în mod special de efectele negative ale acestora asupra eroziunii costiere, precum și de posibilele costuri directe și indirecte aferente. În ceea ce privește activitățile și structurile existente, părțile trebuie să adopte măsuri destinate să minimizeze efectele acestora asupra eroziunii costiere.
3. Părțile depun toate eforturile pentru a anticipa impactul eroziunii costiere prin managementul integrat al activităților, inclusiv prin adoptarea unor măsuri specifice privind sedimentele costiere și lucrările costiere.
4. Părțile se angajează să împărtășească orice date științifice care ar putea contribui la o mai bună cunoaștere a stării, evoluției și impactului eroziunii costiere.

Articolul 24

Reacția la dezastrele naturale

1. Părțile se angajează să promoveze cooperarea internațională în ceea ce privește reacția la dezastrele naturale și să ia toate măsurile necesare pentru a face față în timp util efectelor acestora.

2. Părțile se angajează să coordoneze utilizarea echipamentelor de detectare, avertizare și comunicare de care dispun, utilizând mecanismele și inițiativele existente, pentru a asigura transmiterea în cel mai scurt timp a informațiilor urgente cu privire la dezastrele naturale majore. Părțile notifică Organizației care sunt autoritățile naționale competente să furnizeze și să primească astfel de informații în contextul mecanismelor internaționale relevante.

3. Părțile se angajează să promoveze cooperarea reciprocă și cooperarea între autoritățile naționale, regionale și locale, organizațiile neguvernamentale și alte organizații competente în vederea acordării de ajutor umanitar, în regim de urgență, ca reacție la dezastrele naturale care afectează zonele costiere ale Mării Mediterane.

PARTEA V

COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

Articolul 25

Formare și cercetare

1. Părțile se angajează, în mod direct sau cu sprijinul Organizației sau al organizațiilor internaționale competente, să coopereze în vederea formării personalului științific, tehnic și administrativ în domeniul managementului integrat al zonelor costiere, în special în scopul:

- (a) identificării și consolidării capacităților;
- (b) dezvoltării cercetării științifice și tehnice;
- (c) promovării centrelor specializate în managementul integrat al zonelor costiere;
- (d) promovării programelor de formare pentru profesioniștii locali.

2. Părțile se angajează, în mod direct sau cu sprijinul Organizației sau al organizațiilor internaționale competente, să promoveze cercetarea științifică și tehnică în domeniul managementului integrat al zonelor costiere, în special prin schimbul de informații cu caracter științific și tehnic și prin coordonarea programelor lor de cercetare pe teme de interes comun.

Articolul 26

Asistență științifică și tehnică

În scopul managementului integrat al zonelor costiere, părțile se angajează, în mod direct sau cu sprijinul Organizației sau al organizațiilor internaționale competente, să coopereze pentru a acorda asistență științifică și tehnică tuturor părților care o solicită, inclusiv în vederea asigurării accesului la tehnologii ecologice și a transferului acestora, precum și de alte forme de asistență posibile.

Articolul 27

Schimb de informații și activități de interes comun

1. Părțile se angajează, în mod direct sau cu sprijinul Organizației sau al organizațiilor internaționale competente, să coopereze în vederea schimbului de informații cu privire la utilizarea celor mai bune practici ecologice.

2. Cu sprijinul Organizației, părțile trebuie în special:

- (a) să stabilească indicatori de management al zonelor costiere, ținând seama de cei existenți, și să coopereze în vederea utilizării respectivilor indicatori;

(b) să elaboreze și să actualizeze în permanență evaluări ale utilizării și managementului zonelor costiere;

(c) să desfășoare activități de interes comun, cum ar fi proiecte demonstrative de management integrat al zonelor costiere.

Articolul 28

Cooperare transfrontalieră

Părțile depun toate eforturile, direct sau cu sprijinul Organizației sau al organizațiilor internaționale competente, în mod bilateral sau multilateral, pentru a-și coordona, după caz, strategiile, planurile și programele naționale privind zonele costiere în materie de zone costiere contigue. Organismele administrative naționale relevante sunt asociate acestei coordonări.

Articolul 29

Evaluare transfrontalieră de mediu

1. În cadrul prezentului protocol, părțile, înainte să autorizeze sau să aprobe planuri, programe și proiecte care ar putea avea importante efecte negative asupra zonelor costiere ale altor părți, cooperează prin notificare, schimb de informații și consultare în vederea evaluării impactului pe care îl au asupra mediului respectivele planuri, programe și proiecte, ținând seama de articolul 19 din prezentul protocol și de articolul 4 alineatul (3) litera (d) din Convenție.

2. În acest scop, părțile se angajează să coopereze în elaborarea și adaptarea unor orientări adecvate pentru stabilirea procedurilor de notificare, schimb de informații și consultare în toate etapele procesului.

3. După caz, părțile pot încheia acorduri bilaterale sau multilaterale în scopul aplicării eficiente a prezentului articol.

PARTEA VI

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE

Articolul 30

Puncte focale

Fiecare parte desemnează un punct focal care să facă legătura cu Centrul în ceea ce privește aspectele tehnice și științifice ale aplicării prezentului protocol și care să difuzeze informații la nivel național, regional și local. Punctele focale se reunesc periodic pentru a exercita funcțiile care decurg din prezentul protocol.

Articolul 31

Rapoarte

Părțile prezintă, la reuniunile ordinare ale părților contractante, rapoarte cu privire la punerea în aplicare a prezentului protocol, sub o formă și la intervale stabilite în cadrul respectivelor reuniuni, inclusiv cu privire la măsurile adoptate, eficacitatea acestora și problemele întâlnite în punerea lor în aplicare.

Articolul 32

Coordonare instituțională

1. Organizația este responsabilă cu coordonarea punerii în aplicare a prezentului protocol. În acest scop, beneficiază de sprijinul Centrului, căruia îi poate încredința următoarele funcții:

(a) să sprijine părțile în definirea unui cadru regional comun pentru managementul integrat al zonelor costiere mediteraneene în conformitate cu articolul 17;

(b) să pregătească un raport periodic asupra situației și a evoluției managementului integrat al zonelor costiere din Marea Mediterană, pentru a facilita punerea în aplicare a prezentului protocol;

(c) să facă schimb de informații și să desfășoare activități de interes comun în conformitate cu articolul 27;

(d) la cerere, să ajute părțile:

- să participe la o rețea de zone costiere mediteraneene în conformitate cu articolul 16;

- să pregătească și să pună în aplicare strategiile naționale de management integrat al zonelor costiere în conformitate cu articolul 18;

- să coopereze în activitățile de formare și programele de cercetare științifică și tehnică în conformitate cu articolul 25;

- să coordoneze, după caz, managementul zonelor costiere transfrontaliere în conformitate cu articolul 28;

(e) să organizeze reuniunile punctelor focale în conformitate cu articolul 30;

(f) să execute orice altă funcție care îi este încredințată de către părți.

2. În scopul punerii în aplicare a prezentului protocol, părțile, Organizația și Centrul pot pune împreună bazele cooperării cu organizații neguvernamentale ale căror activități se raportează la prezentul protocol.

Articolul 33

Reuniunile părților

1. Reuniunile ordinare ale părților la prezentul protocol au loc cu prilejul reuniunilor ordinare ale părților contractante la Convenție, organizate în conformitate cu articolul 18 din Convenție. Părțile pot, de asemenea, să țină reuniuni extraordinare în conformitate cu articolul menționat.

2. Obiectivele reuniunilor părților la prezentul protocol sunt:

(a) să evalueze în permanență punerea în aplicare a prezentului protocol;

(b) să se asigure că prezentul protocol este aplicat în coordonare și în sinergie cu celelalte protocoale;

(c) să supravegheze activitatea Organizației și a Centrului cu privire la punerea în aplicare a prezentului protocol și să le îndrume în activitățile lor;

(d) să analizeze eficiența măsurilor adoptate în materie de management integrat al zonelor costiere și necesitatea adoptării unor noi măsuri, în special sub formă de anexe sau de modificări ale prezentului protocol;

(e) să adreseze părților recomandări cu privire la măsurile care se impun pentru punerea în aplicare a prezentului protocol;

(f) să examineze propunerile formulate cu ocazia reuniunilor punctelor focale în conformitate cu articolul 30 din prezentul protocol;

(g) să analizeze rapoartele transmise de părți și să formuleze recomandări adecvate în conformitate cu articolul 26 din Convenție;

(h) să examineze orice alte informații relevante furnizate prin intermediul Centrului;

(i) să examineze, după caz, orice alte aspecte relevante pentru prezentul protocol.

PARTEA VII

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 34

Raportul cu Convenția

1. Dispozițiile Convenției privind orice protocol se aplică prezentului protocol.
2. Regulamentul de procedură și normele financiare adoptate în conformitate cu articolul 24 din Convenție se aplică prezentului protocol, cu excepția cazului în care părțile la prezentul protocol convin altfel.

Articolul 35

Raportul cu părți terțe

1. Dacă este cazul, părțile invită state care nu sunt părți la prezentul protocol, precum și organizații internaționale să coopereze la punerea în aplicare a prezentului protocol.
2. Părțile se angajează să adopte măsuri corespunzătoare, compatibile cu dreptul internațional, pentru a se asigura că nimeni nu întreprinde activități contrare principiilor și obiectivelor prezentului protocol.

Articolul 36

Semnare

Prezentul protocol este deschis spre semnarea de către orice parte contractantă la Convenție la Madrid, Spania, de la 21 ianuarie 2008 la 20 ianuarie 2009.

Articolul 37

Ratificare, acceptare sau aprobare

Prezentul protocol este supus ratificării, acceptării sau aprobării. Instrumentele de ratificare, acceptare sau aprobare se depun la Guvernul Spaniei, care își asumă funcțiile de depozitar.

Articolul 38

Aderare

Începând cu 21 ianuarie 2009, prezentul protocol este deschis spre aderare oricărei părți la Convenție.

Articolul 39

Intrare în vigoare

Prezentul protocol intră în vigoare în a treizecea (30) zi de la data depunerii a cel puțin șase (6) instrumente de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

Articolul 40

Texte autentice

Originalul prezentului protocol, ale cărui texte în limbile arabă, engleză, franceză și spaniolă sunt în egală măsură autentice, se depune la depozitar.

DREPT CARE subsemnații, pe deplin autorizați în acest sens, au semnat prezentul protocol.

ÎNCHEIAT LA MADRID, SPANIA, la douăzeci și unu ianuarie două mii opt.